

DAR KARTĄ APIE PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMUS

[Urugvajaus lietuvių bendruomenės narys Albertas Kaluževičius portalo skaitytojams šių metų sausio viduryje skubiai pasakojo apie XVIII-ąjį Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimą, o dabar Pasaulio lietuvių bendruomenės Pietų Amerikos lietuvių reikalų komisijos pirmininkas Juanas Ignacio Fourment Kalvelis pasakoja apie jį ir taip pat I-ąjį Argentijos, Brazilijos ir Urugvajaus lietuvių bendruomenių suvažiavimą išsamiau.](#)

2015 m. sausio 13-18 dienomis Urugvajaus sostinėje Montevidėje vyko svarbiausias Pietų Amerikos lietuvių jaunimo susitikimas - XVIII-asis Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas ir tuo pačiu metu, sausio 16-18 dienomis, vyko I-asis Pietų Amerikos lietuvių bendruomenės suvažiavimas. Suvažiavimuose dalyvavo apie 50 atstovų iš Argentinos, Brazilijos, Urugvajaus ir Kanados.

Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas yra Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) bendras projektas, kurį šiais metais organizavo Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjunga (ULJS) kartu su PLJS ir PLB Valdybos nariais. I-asis Pietų Amerikos lietuvių bendruomenės suvažiavimas yra Pasaulio lietuvių bendruomenės projektas, kurį organizavome kartu su Urugvajaus lietuvių bendruomene.

Pietų Amerikos lietuvių suvažiavimai Urugvajuje. 2015. Suvažiavimo dalyvių nuotrauka.

Suvažiavime dalyvavo Lietuvos respublikos užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius, Užsienio reikalų ministerijos (URM) Užsienio lietuvių departamento direktorė Gintė Damušytė, Lietuvos generalinė konsulė Sao Paule, Brazilijoje, Laura Guobužaitė, Suvažiavimo įkūrėjas ir globėjas, PLB Sielovados reikalų komisijos pirmininkas, Lietuvos Vyskupų Konferencijos (LVK) delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovadai prelatas Edmundas J. Putrimas, PLB Pietų Amerikos reikalų komisijos pirmininkas Juanas Ignacio Fourmentas Kalvelis, sulaukta svečių ir iš Kanados – Skaidros Puodžiūno ir Dainos Šablinskaitės.

Prieš Suvažiavimą URM Užsienio lietuvių departamento direktorė Gintė Damušytė ir Lietuvos generalinė konsulė Brazilijoje Laura Guobužaitė aplankė Argentinos lietuvių bendruomenės ir organizacijos patalpas, susitiko su Lietuvos respublikos Garbės konsulu Buenos Airėse dr. Sergio Nunesu, buvusiu Lietuvos respublikos Garbės Konsulu ir Lietuvos Respublikos ambasados Buenos Airėse patarėju inž. Algimantu Rastausku. Taip pat aplankė Aušros vartų lietuvių parapiją Avellanedje

(kuri gyvuoja virš 70 metų), Susivienijimą lietuvių Argentinoje (SLA), kur susirinko Valdybos nariai, ir aplankė draugijos salę.

SLA pernai šventė savo šimtmetį bei toliau tęsia savo veiklą, išlaiko lietuvišką kultūrą. Delegacija aplankė ir Berisso miestą, lietuvių draugiją „Mindaugas“, po to -lietuvių draugiją „Nemunas“ (tai seniausia lietuvių draugija visoje Pietų Amerikoje), kuri jau 105-us metus išlaiko lietuviybę. Irgi Berisso mieste veikia vienintelė lietuviška radijo programa visoje Pietų Amerikoje “Ecos de Lituania” („Lietuvos Aidai“). Delegacija lankėsi Argentinos lietuvių centre Buenos Airėse ir susipažino su Valdybos nariais.

Suvažiavimas prasidėjo dalyvių registracija antradienį, sausio 13 d., Lietuvių kultūros Draugijos patalpose Montevidėjaus mieste, Cerro rajone. Suvažiavimo dalyvius pasveikino ULJS pirmininkas Nicolás Modena Aleksejunas, dėkodamas svečiams už apsilankymą, pabrėždamas šio jaunimo suvažiavimo svarbą lietuviams, gyvenantiems šiame krašte.

Kadangi ši Suvažiavimo diena sutapo su Lietuvos valstybine švente - Sausio 13-ąja, Laisvės gynėjų diena, buvo aukojamos Šv. Mišias „Nuestra Señora de Fátima“ lietuvių parapijoje. Šv. Mišiose dalyvavo visi Pietų Amerikos jaunimo suvažiavimo dalyviai, vietiniai parapijiečiai. Maldose prisiminėme Sausio 13-osios aukas, žuvusius ir sužeistus 1991 m. sausio 13 d. naktį, sovietiniams kariniams daliniams šturmuojant Vilniaus televizijos bokštą bei Radijo ir televizijos komiteto pastatą.

Vakare vyko susipažinimo vakaras, kad Suvažiavimo dalyviai iš skirtingų pasaulio kraštų bendraudami galėtų daugiau sužinoti vieni apie kitus. Po formalaus prisistatymo lietuvių klube, Kanados lietuvių jaunimas organizavo bendrą žaidimą.

Pietų Amerikos lietuvių suvažiavimai Urugvajuje. 2015. Suvažiavimo dalyvių nuotrauka.

Trečiadienį, sausio 14 d., keliavome po Koloniją del Sakramentą (pilnas pavadinimas Colonia del Sacramento) – Urugvajaus uostamiestį, Kolonijos (ispanų kalba Colonia) departamento centrą, seniausią europiečių gyvenvietę Urugvajaus teritorijoje. Čia gyvena 22 000 gyventojų. Uostas įsikūręs prie La Platos, 177 km į vakarus nuo Montevidėjo. Kolonija yra vienintelis La Platos regione portugalų įkurtas miestas (portugalas Manuel de Lobo, 1680 m.). Miestas kelis kartus perėjo į ispanų rankas ir grįždavo portugalams, kol galop šioje teritorijoje įsitvirtino ispanai.

Paskui dalyviai mokėsi įvairių tradicinių lietuviškų žaidimų ir dainų, kuriems vadovavo KLJS atostovės. Jos organizavo bendras užduotis, kurių pagalba dalyviai artimiau susipažino su Lietuvos istorija, geografija ir papročiais bei apžvelgė dabartines Lietuvos naujienas.

Ketvirtadienį, sausio 15 d., aplankėme Montevideją. Montevidėjas yra Urugvajaus pietuose, prie La Platos estuarijos. Tai – Urugvajaus sostinė ir didžiausias miestas,

didelis jūrų uostas. Jam būdingi platūs prospektai. Tai didžiausias šalies ekonominis, administracinis ir kultūros centras. Plačiai išvystyta mėsos apdirbimo ir vilnos pramonė, žvejyba, turizmas, greta miesto gana daug kurortų.

Tos pačios dienos vakare, kartu su prelatu Edmundu J. Putrimu, prasidėjo „Studijų Diena“, kur su jaunimu buvo diskutuojama apie patriotizmą. Kiekvienas atstovas galėjo pasakyti savo nuomonę apie tai, „kas yra būti lietuviu, ir tuo pačiu metu – „kas yra būti argentiniečiu, urugvajiečiu, brazilu ir kanadiečiu“. Pagrindinė tema – identitetas, tapatybė.

Pietų Amerikos lietuvių suvažiavimai Urugvajuje. 2015. Suvažiavimo dalyvių nuotrauka.

Po to vyko užsienio reikalų viceministro Mantvydo Bekešiaus priėmimas, kartu su delegacija iš Lietuvos, kuri organizavo LR Garbės konsulė Urugvajuje Cecilia Hernández Svobas. Dalyvavo Urugvajaus ir Montevideo vyriausybės atstovai, kurie galėjo sėkmingai susipažinti su LR atstovais.

Penktadienį, sausio 16 d., prieš pietus, aplankėme Cerro pilį, kuri yra Generalinio Artigo tvirtovė (Fortaleza General Artigas). Po pietų prasidėjo oficiali Suvažiavimo dalis su Pietų Amerikos lietuvių bendruomenės suvažiavimo atstovais. Konferencija prasidėjo su Urugvajaus lietuvių bendruomenės pirmininku Gustavo Martínez, kuris tarė sveikimo žodį visiems dalyviams. Buvo perskaityti PLB Valdybos pirmininkės Danguolės Navickienės ir PLJS Valdybos ir pirmininko Simono Černausko sveikinimai Suvažiavimo atstovams ir dalyviams. Pasisakė ir užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius, kuris sveikino visus susirinkusiuosius ir informavo apie URM darbą ir dabartinę veiklą su įvariais pasaulio kraštais ir ypač su Pietų Amerikos valstybėmis. Po to kalbėjo LR Garbės konsulė Urugvajuje Cecilia Hernández Svobas, kuri apžvelgė konsulato veiklą ir darbus per visus metus, apie lietuvių kalbos išlaikymo svarbumą.

PLB Pietų Amerikos lietuvių reikalų komisijos pirmininkas Juanas Ignacio Fourment Kalvelis kalbėjo apie dabartinę jaunimo sąjungos ir bendruomenių situaciją Argentinoje, apie galimybes studijuoti lietuvių kalbą ir kultūrą įvairiose Lietuvos aukštosiose mokyklose. Ypatingai svarbi informacija ta, kad mokiniai, kurie atvyko į Lietuvą iš užsienio ir mokėsi Vilniaus lietuvių namuose bei sėkmingai ją baigė, gali pretenduoti į tikslines priėmimo vietas Lietuvos aukštosiose mokyklose (Vytauto Didžiojo ir Vilniaus universitetuose). Šią informaciją Suvažiavimui siuntė Švietimo ir mokslo ministerija. Dar skatino visus jaunos atstovus važiuoti į Lietuvą studijuoti lietuvių kalbos, paašškino teigiamus aspektus, išmokus lietuvių kalbos.

Toliau kalbėjo Rodrigo Salto Bogušas (Argentina), Rodrigo Martínez Simanskis ir Alejandro Brom Svobas (Urugvajaus). Jie pasakojo apie savo asmeninę partirtį ir galimybes studijuoti lietuvių kalbą Vilniaus lietuvių namuose (tai dieninė, savarankiško mokymosi bendrojo lavinimo gimnazija Vilniuje). Visi trys kartu studijavo Vilniuje vieną semestrą ir sėkmingai baigė. Studijų programa apėmė ne vien tik lietuvių kalbos mokymąsi: susipažino su Lietuvos istorija, geografija, daile, kultūra, politika, šalies aktualijomis, dalyvavo edukologinėse ekskursijose ir t.t.

Pasisakė URM Užsienio lietuvių departamento direktorė ambasadorė Gintė Damušytė apie Užsienio lietuvių departamento tikslus, užduotis, konkursus, kurie vyksta, ir paminėjo apie pateiktus projektus iš Pietų Amerikos lietuvių bendruomenių.

„Globalios Lietuvos“ programos tikslas yra įtraukti užsienyje gyvenančius lietuvius į valstybės gyvenimą. Programos strategijoje apeinamas pilietybės klausimas, kurio sprendimas iš principo nulems užsienio lietuvių santykį su Lietuvos valstybe. Jei užsienio lietuviai nebus lygiateisiai valstybės nariai, galimybės įtraukti juos į valstybės kūrimo procesą nebus.

Išklausėme kitų kraštų pranešimus. Kalbėjo Argentinos lietuvių bendruomenės (ALB ALOST) Valdybos vicepirmininkas Jorge Brazaitis. Debora Juraitis pasakojo apie Brazilijos lietuvių bendruomenės ir jaunimo sąjungos situaciją. Žodį tarė Kanados lietuvių jaunimo sąjungos atstovė Skaidra Puodžiūnaitė apie jų bendruomenės veiklą, vykčius renginius.

Pabaigoje prelatas Edmundas Putrimas kalbėjo aktualia šiai dienai tema „Prekyba žmonėmis – modernioji vergystė“. Apie galimybes užkirsti kelią prekybai žmonėmis ir kitoms šiuolaikinės vergovės formoms panaudojant sinergiją, gaunamą bendradarbiaujant su bažnyčia, bendruomenėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis. Ši problema yra ypatingai aktuali Peru ir Brazilijoje. Prelatas nušvietė lietuvių situaciją Pietų Amerikos kalėjimuose.

Vakarienė vyko Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos salėje, klausantis tango muzikos ir stebint emocingojo tango šokio pasirodymą.

Pietų Amerikos lietuvių suvažiavimai Urugvajuje. 2015. Suvažiavimo dalyvių

nuotrauka.

Kitą dieną praleidome Montevideo sodyboje „La Manta” prie baseino. Programa prasidėjo diskusijomis, kur kiekvieno krašto delegacija pasisakė tema „Lietuvybės išlaikymas per šimtmetį Pietų Amerikoje” ir „Kaip atrodo Pietų Amerikos lietuvių bendruomenės bei lietuvybė mūsų kontinente po 30-ies metų”. Vakare vyko Talentų vakaras. Kiekvienas LJS kraštas smagiai pasirodė, visi dainavo ir šoko. Tai Urugvajaus lietuvių bendruomenės nariai, jaunimo draugai ir bičiuliai. Renginyje koncertavo Urugvajaus senjorų šokių ansamblis „Gintaras“, kuriam vadovauja Gustavo Martínez.

Sekmadienį, sausio 18 d., prelatas Edmundas Putrimas aukojo Šv. Mišias „Nuestra Señora de Fátima” lietuvių parapijoje kartu su vietiniu kunigu. Mišiose dalyvavo visi Pietų Amerikos jaunimo suvažiavimo dalyviai ir vietiniai parapijiečiai. Po Šv. Mišių pietavome Urugvajaus lietuvių draugijoje. Žodį tarė Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos Valdybos pirmininkas Gustavo Martínez. Prelatas Edmundas Putrimas padėkojo visiems Suvažiavimo organizatoriams ir dalyviams bei palaimino maistą. Užbaigiant Suvažiavimą, visi sudainavo „Ilgiausių metų”, linkėdami, kad Suvažiavimas taptų tradicija ir tęstųsi ilgus metus.

XVIII Pietų Amerikos Lietuvių Jaunimo Suvažiavimo nutarimai

1. XIX Pietų Amerikos Lietuvių Jaunimo Suvažiavimas vyks 2016-tais metais vasario mėn. San Paule, Brazilijoje.
2. XVIII Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavo dalyviai vienbalsiai nutarė, kad Nicolás Cabrera Dulkė iš Argentinos būtų deleguotas į Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos (PLJS) valdybą kaip Pietų Amerikos atstovas.

Už finansinę paramą dėkojame

Amerikos Lietuvių Fondui

Už gautus sveikinimus dėkojame

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybai ir jos pirmininkei Danguolei Navickienei

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos Valdybai ir pirmininkui Simonui Černauskui

*Juan Ignacio Fourment Kalvelis, PLB Pietų Amerikos lietuvių reikalų komisijos
pirmininkas*

Suvažiavimų dalyvių nuotraukos